

Sfântul Dimitrie al Rostovului

Cuvânt de mângâiere către cel aflat în necazuri

Traducere de Ierodiaconul Gherasim
Ediție îngrijită de Pr. Nicolae Nicău

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2020

Cuprins

Prefață	7
Cuvânt de mângâiere către cel aflat în necazuri	11
Scrisoarea Sfântului Mărturisitorului de Hristos Hrisogon, din închisoare, către Sfânta Anastasia, Izbăvitoarea de otravă, fiind ea în necaz și în lungă supărare din cauza căsniciei ei	55
Anexe	59

Prefață

În măsura în care ascultăm de învățăturile părinților duhovnicești la care ne spovedim sau ale părinților din sfintele mănăstiri, sporim duhovnicește. Având, evident, în fiecare zi, în fiecare clipă nevoie de o îndrumare, o lămurire, un cuvânt de zidire sufletească. Această sete duhovnicească este plinită de cuvintele Sfintei Scripturi și de scrierile Sfinților Părinți ai Bisericii: slujitori sfințiți și monahi trăitori ai credinței. Cuvintele lor ajungând direct în inima oamenilor, aducând balsam duhovnicesc oricărui suflet aflat în suferință.

Sfântul Dimitrie al Rostovului (1651-1709), mare ierarh al Bisericii lui Hristos, pe care

Sfântul Nicolae Velimirovici îl numește în *Proloagele* sale „mare predicator, scriitor bisericesc și ascet, un mare luminător al Bisericii Ruse și al întregii Ortodoxii”, a fost continuatorul viu al străvechii tradiții de sfințenie a Părinților Bisericii. Nu numai că a scris cărți pline de învățătura mântuirii, ci el a mai fost și, prin însăși viața lui, pildă vie de urmat turmei pe care a păstorit-o, precum și întregii Biserici, prin multă nevoință, rugăciune și asceză

Cartea de față este o reproducere în alfabetul latin folosit astăzi și o diortosire a unei traduceri vechi din anul 1833, pe care **am primit-o în dar de la Părintele Proclu Nicău (unchiul meu)**. Cartea originală a fost tradusă din limba slavonă în limba română (cu caractere chirilice) de Ierodiaconul Gherasim și poartă titlul *Apologia – Adică răspuns de mângâiere către cel scârbit ce s-a alcătuit de cel întru Sfinți Părintele nostru Dimitrie, Mitropolitul Rostovului*. Pe pagina de gardă a cărții sunt mențio-

nate următoarele date: „Tipărit întru a doua domnie aici a Prealuminatului nostru Domn Alexandru Constantin Muruz Voievod. Cu blagoslovenia și cheltuiala Preasfințitului Arhiepiscop și Mitropolit a toată Moldova Chiru Chir Veniamin. În tipografia Sfintei Mitropolii în Iași la anul de la Hristos 1833”.

Cartea cuprinde sfaturi și povețe îmbrăcate într-o cadență asemănătoare Patericului, purtând amprenta dialogului duhovnicesc dintre Avva (cel ce mângâie) și novice (cel necăjit), într-un dialog plin de înțelepciune.

Tălmăcind-o din slova veche, această carte insuflată de Dumnezeu m-a pătruns în adâncul inimii, trezind în mine dorința de schimbare, de a pune început bun vieții mele.

Este foarte folositor pentru orice creștin să cunoască învățăturile Sfântului Dimitrie al Rostovului cuprinse în această carte, întrucât va putea, astfel, să se lumineze mai mult și va ști mai bine cum să depășească încercările vieții, cartea cuprinzând întrebări

și răspunsuri duhovnicești, indispensabile pentru maturizarea și progresul spiritual al credinciosului.

Cu cât aprofundăm înțelegerea unei probleme duhovnicești, cu atât ne luminăm în a le pricepe și pe celelalte. De exemplu, progresul în dobândirea adevăratei smerenii și a unei adânci pocăințe ne va călăuzi spre progresul în dobândirea adevăratei iubiri, apoi a păcii inimii, a iertării celor care ne-au greșit.

Doresc din adâncul inimii ca toți creștinii să se folosească de această carte în viața lor duhovnicească.

Rugați-vă și pentru mine, smeritul slujitor,
preot Nicău Nicolae

Anul mântuirii 2020, aprilie 9

Cuvânt de mângâiere către cel aflat în necazuri

*Spre potolirea mâhnirii omului ce este
în nevoie, în gonire și în supărare, alcătuită
pe scurt (de Sfântul Dimitrie al Rostovului)
după sfătuirea Sfântului Apostol Pavel,
care zice: „Să mângâiați unul pre altul
și să zidiți fiecare pe aproapele”.*

Un stareț dintre cei duhovnicești, care singur întru Dumnezeu viețuia, auzind de un om, mirean slăvit, însă de Hristos iubitor și temător de Dumnezeu, cum că în multe necazuri căzuse, i se făcu milă de dânsul și s-a rugat lui Dumnezeu zicând: „Dumnezeule, Părinte al Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl îndurărilor și Dumnezeule a toată mângâierea, Cel ce ne mângâi pe noi în tot necazul

nostru, mângâie pe omul acesta ce este într-o supărare, pe care l-au zidit mâinile Tale și l-a înțelepțit înțelepciunea Ta și l-a mărit dreptatea și l-a proslăvit bunătatea Ta, iar acum l-ai cercetat pe el cu părinteasca Ta pedepsire, slobozind spre dânsul necazurile cele de puțină vreme, pentru că cel pe care îl iubești îl și pedepsești cu îndurare, și-l miluiești cu căldură, și de lacrimiază, îl vezi. Deci, pedepsindu-l, miluiește-l și lacrimile îi potolește, schimbă-i supărarea spre veselie și mâhnirea într-o bucurie o prefă, minunează spre el mila Ta, Minunatule, într-o căile Tale, Stăpâne, Cel ce ești neajuns într-o judecăți, Doamne, și într-o lucruri blagoslovit în veci. Amin”.

Așa rugându-se și șezând el, i-a grăit duhul lui într-înșul: „Nu este destul ca pentru cei necăjiți să te rogi numai, ci și cu cuvintele să-i mângâi pe ei este trebuință. Pentru că aceasta, adică a mângâia pe cei necăjiți, este unul din cele șapte lucruri duhovnicești de milostivire: «Rugămu-ne vouă, fraților, să

mângâiați pe cei slabi de inimă. Și iarăși să vă mângâiați unul pe altul și să zidiți fiecare pe aproapele». Deci se cuvine și ție să mergi să mângâi cu cuvintele pe acela pentru a cărui mângâiere te rogi lui Dumnezeu”. Drept aceea, sculându-se acel stareț, iarăși la rugăciune s-a întors, după sfatul Sfântului Efrem Sirul, care zice: „Cel duhovnicesc când voiește să meargă spre mângâierea fratelui, mainainte de a ieși din chilia sa, să stea la rugăciune ca să-i îndrepteze Domnul calea lui”.

Deci, rugându-se starețul pentru îndreptarea căii sale, s-a dus și, ajungând la omul acela întristat, cu obișnuita rugăciune a lui Iisus Hristos a intrat în casa lui, și pace casei zicând și închinăciunea cea cuviincioasă stăpânului casei făcând, a șezut tăcând. După aceasta au început între dânșii o vorbă ca aceasta.

Zis-a omul cel necăjit: „Bine ai venit la noi, Părinte! Că ai venit să ne blagoslovești pe noi!”